

Fastställande av vårdambitionsnivå för vuxna personer i behov av särskilt stöd

Syfte: Att vara ett stöd för behandlare vid bedömning av vilken vård som är möjlig och lämplig att utföra med utgångspunkt från patientens allmänna hälsa.

Omfattning: Samtliga Folktandvårdskliniker och privata tandvårdskliniker i region Jämtland Härjedalen

Bakgrund: För ett gott omhändertagande av patienter i behov av särskilt stöd bör hänsyn tas till patientens allmänna tillstånd och förmåga att tillgodogöra sig behandling. De etiska principerna icke-skada-, göra gott-, rättvise- och självbestämmandeprincipen ska vara vägledande.

För vuxna personer i behov av särskilt stöd skall vårdambitionsnivån fastställas av tandläkare i samråd med patient eller närstående (Nationella riktlinjer s 37, Id 81). Bedömningen skall ligga till grund för aktuell terapiplanering och vårdplan. Vårdambitionen kan ändras med tiden utifrån hur patientens hälsa utvecklas.

Beskrivning: Vårdambitionsnivån skall fastställas av tandläkare och **ska** dokumenteras i journalen.

Det praktiska genomförandet kan ske enligt denna modell:

- Utgå från de nationella riktlinjerna för aktuellt tillstånd
- Gör en bedömning om rekommendationen är lämplig för den enskilda patienten och om hen gagnas av behandlingen
- Fastställ vårdambitionsnivå och kommunicera den till patienten och närstående och vårdpersonal
- Anpassa behandlingen och vårdplaneringen efter patientens förutsättningar, behov och önskningar
- För att visa att det är ett genomtänkt beslut och för att informera andra behandlare ska vårdambitionsnivån journalföras. En fras är framtagen för att användas vid nödvändig tandvård där även vårdambitionsnivåerna finns med:

Fras, Behandling **Us nödvändig tandvård**

Anamnes/hälsodeklaration: Kompletterande uppgifter

Särskilda behov: Rullstol/lyft

Röntgen: Antal exp: Indikation:

Slemhinnor/tunga:

Behöver hjälp med m.h:

Information undersökningsresultat:

Vårdambitionsnivå: (Förbättra, bevara, fördröja, lindra)

Behandlingsplan:

Samtycke:

Vårdambitionsnivå kan vara:

Att förbättra: Optimal munhälsa eftersträvas och fullständig behandling ska erbjudas.

Att bevara: Behandlingsmålet är att bevara en förhållandevis god munhälsa. Viss anpassning av terapiplanen kan göras och mindre symtom på oral ohälsa kan accepteras om de inte förvärras. Inte sällan behöver terapiplanen anpassas/justeras. Fokus på förebyggande åtgärder.

Kan innebära:

- Noninvasiv behandling av sekundärkaries och rotytekaries
- Avvakta med att behandla icke symptomgivande apikal parodontit

Att fördröja: Viss acceptans av relativt grava orala sjukdomssymtom. En gradvis försämring av den orala hälsan kan förväntas. Dock inte dithän att akut smärta eller akut infektion uppträder. Relativt omfattande anpassningar av terapiplanen krävs.

Kan innebära:

- Att avvakta med att laga sekundärkaries i anslutning till fast protetik
- Utforma partialproteser så de kan byggas ut
- Endast i undantagsfall omgörning av avtagbar protetik, rebasera om möjligt
- Överväg att lämna rr om de är apikalt ua och symptomfria

Att lindra: Eftersträvar endast att avhjälpa smärta och lindra tillstånd som bevärrar patienten och påverkar patientens allmäntillstånd. När patientens hälsa och livssituation innebär att hen inte gagnas av behandlingen. Beslut om denna vårdambitionsnivå måste alltid tas i samråd med patient, närstående och sjukvård och gärna i samråd med en kollega. Extra viktigt att dokumentera och motivera denna vårdambitionsnivå.

Kan innebära:

- Analgetika
- Antibiotika vid akuta infektioner
- Munvårdsråd, fukta slemhinnor, åtgärda vassa kanter.

Referenser: Nationella riktlinjer för tandvård (socialstyrelsen.se)

Broschyr-HOE-Ramdokument-Äldretandvård-A5-(v1.4)-MF-Utskrift.pdf (nll.se)

Vårdokument - Vårdrutin från region Norrbotten

Gerodonti. Äldretandvård i teori och praktik. Ulrika Lindmark, Pia Skott, Inger Stenberg, Inger Wårdh (Gothia fortbildning)